

พ่อค้า เกมนี้ได้ใช้ฉลองในงานพิธีต่าง ๆ เช่น ในวันโชรปทิวส์เดย์ (Shrove Tuesday) จะมีฟุตบอลนัดสำคัญ ๆ ให้คนดู เกมสมัยนั้นจะเล่นกันอย่างรุนแรง มีคนบาดเจ็บมาก จึงมีการห้ามเล่นฟุตบอลในสมัยของพระเจ้าเอเดเวิร์ดที่ 2 และ 3 ในปี ค.ศ. 1314-1349 และสมัยคนอื่น ๆ อีกหลายสมัย ในที่สุดก็ได้มีการอนุญาตให้เล่นฟุตบอลได้ทั่ว ๆ ไป ยกเว้นในกรุงลอนดอน เนื่องจากมีการเสียหายแก่บ้านช่องและกระจกหน้าต่าง เพราะว่าฟุตบอลเป็นเกมของคนธรรมดา จึงห้ามไม่ให้พวกขุนนางเล่น ด้วยเหตุอันนี้ จึงมีคนพยายามที่จะเลิกและกดขี่เรื่อยมา จนกระทั่งถึงสมัยพวกนิววิตัน (นอกศาสนา) จึงมีการให้เสรีแก่คนเล่นกีฬาในปี ค.ศ. 1863 ได้มีการตั้งสมาคมฟุตบอลแห่งลอนดอนขึ้น จากนั้นชาวอังกฤษได้เผยแพร่ฟุตบอลไปทั่วประเทศและทั่วอาณานิคมของอังกฤษ ฟุตบอลได้เริ่มแข่งขันภายใต้กฎของสมาคม ในปี ค.ศ. 1869 ระหว่างวัตเกอร์กับบรินตัน จากนั้นก็ได้เจริญขึ้นอย่างช้า ๆ ในต่างจังหวัด

จนกระทั่งสงครามโลกครั้งที่ 1 ได้มีการตั้งสมาคมฟุตบอลขึ้นในต่างจังหวัด ในปี ค.ศ. 1907 และมีการฝึกสอน (มีผู้ฝึก) ในปี ค.ศ. 1914 มองย้อนหลังในประวัติศาสตร์จะเห็นได้ว่าฟุตบอลในอังกฤษนั้นมีเรื่องน่าสนใจหลายเรื่อง เช่นในตอนต้นศตวรรษที่ 15 จะเห็นได้ว่ามีทหารเล่นฟุตบอลอย่างรุนแรงเพื่อสร้างความเหนียวเหนียว การเล่นมีการเล่นข้ามห้วย หนอง ป่า ไร่ เป็นระยะทางเป็นไมล์ ๆ ดังนั้นการแตกหัก ถลอก เลือดออก จึงเป็นธรรมดา ในปี ค.ศ. 1850 โรงเรียนราชูร์ในอังกฤษได้นำเข้าไปสอนในโรงเรียน และต่อมาในโรงเรียนต่าง ๆ ก็ได้นิยมเล่นกันทั่วไป

ในปัจจุบันประเทศในทวีปอเมริกาใต้ ทวีปยุโรป และทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีคนเป็นจำนวนมากหมั่น ๆ คนเข้าชมการแข่งขันฟุตบอล โดยสามารถเก็บค่าผ่านประตูได้เป็นจำนวนหลายล้านบาท นอกจากนี้ก็ยังมีการซื้อขายนักฟุตบอลกัน เช่น นายเปเล่ ของบราซิล มีค่าตัว 240 ล้านบาท นายยูเซบิโอ ของโปรตุเกส มีค่าตัว 30 ล้านบาท นายลุย จีรีวา แห่งอิตาลี มีค่าตัว 140 ล้านบาท ฯลฯ เป็นต้น ในอังกฤษก็มีการซื้อขายนักฟุตบอลด้วยค่าตัวแพงมากมาย ในเอเชียก็มีนายกามาโมโต ของญี่ปุ่น ถูกทาบทามซื้อตัวไปเล่นในยุโรป ราคา 20 ล้านบาท นายสปีเกินท์ ของอิสราเอล ก็ถูกทาบทามซื้อตัวในราคา 5 ล้านบาท ไปเล่นในยุโรปเช่นกัน

กีฬาฟุตบอลได้มีกติกาการเล่นที่เป็นมาตรฐานขึ้น ทำให้มีคนนิยมเล่น และดูมากขึ้นที่สุดประเภทหนึ่ง อย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 70 ประเทศ ที่มีการเล่นโดยใช้กฎ กติกาเดียวกันนี้รวมทั้งประเทศในทวีปยุโรป ทวีปเอเชีย ทวีปแอฟริกา ทวีปออสเตรเลีย และทวีปอเมริกาใต้ จนเป็น

กีฬาที่นิยมและสนใจมากขึ้นกว่ากีฬาเทนนิส กีฬาอเมริกันฟุตบอล กีฬาเบสบอล และกีฬาอื่น ๆ เช่น ในการแข่งขันนัดที่สำคัญ ๆ สามารถเรียกคนดูได้ถึง 150,000 คน กีฬาฟุตบอลนี้ได้ถูกนำเข้าไปเล่นในอเมริกา ราวปี ค.ศ. 1870 แต่ยังไม่เป็นที่นิยมมากเช่นประเทศอื่น ๆ ซึ่งมีผู้นิยมและสนับสนุนมาก กีฬาฟุตบอลนี้คำเต็มศัพท์เฉพาะเรียกว่า Association Football และเรียกสั้น ๆ ว่า Football แต่ชาวอังกฤษนิยมเรียกว่า "Soccer" และเป็นคำที่ถูกนิยมใช้เรียกแพร่หลายทั่วไป

ในทวีปเอเชีย ประเทศอินเดียเป็นประเทศแรกที่เริ่มเล่นฟุตบอล โดยศาสตราจารย์ จากวิทยาลัยในกัลกัตตา เป็นผู้นำสำเนากฎ เกมที่ การเล่นมาเผยแพร่ในปี ค.ศ. 1883 และในปี ค.ศ. 1892 ก็ได้มีการแข่งขันชิงถ้วยรางวัลเป็นครั้งแรก (สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย, 2527)

จะเห็นได้ว่า กีฬาฟุตบอลมีวิวัฒนาการและการพัฒนาการมาตามลำดับ มีการเล่นกันอย่างกว้างขวางและแพร่หลายจากการเล่นเพื่อความสนุกสนานในการเล่นฟุตบอลสมัครเล่น จนในปัจจุบันได้กลายมาเป็นฟุตบอลอาชีพ ซึ่งทำให้กีฬามีรายได้อย่างมหาศาล

งานวิจัยในประเทศ

ประโยชน์ สุทธิสง่า (2528) ได้กล่าวว่า ความเจริญก้าวหน้าของฟุตบอลนานาชาติได้แผ่ขยายไปกว้างขวางมากทั่วโลก โดยเฉพาะประเทศในทวีปยุโรปและทวีปอเมริกาใต้ มีกีฬาฟุตบอลอาชีพควบคู่ไปกับกีฬาฟุตบอลสมัครเล่น ฟุตบอลอาชีพได้มีการเล่นกันอย่างจริงจังในประเทศอังกฤษ มีการซื้อ ขาย แลก เปลี่ยนตัวนักฟุตบอลกันเป็นประจำ ทำให้ค่าตัวของนักฟุตบอลชาวอังกฤษสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ยังมีการถ่ายทอดโทรทัศน์การแข่งขันฟุตบอลภายในประเทศให้ชาวโลกได้ชมด้วย ซึ่งก็ยิ่งทำให้ฟุตบอลของอังกฤษรู้จักกันไปทั่วโลก ค่าตัวนักฟุตบอลย่อมสูงขึ้นเป็นเงาตามตัว นอกจากค่าตัวจะสูงแล้ว อังกฤษยังมีตำแหน่งทางฟุตบอลให้แก่นักฟุตบอลซึ่งสามารถมีตำแหน่งเป็นได้ถึงท่านเซอร์อีกด้วย เช่น ท่านเซอร์สแตนดี้ เลย์ แมททิว ปิกขวาของทีมฟุตบอลอังกฤษ และอีกท่านหนึ่งก็คือ ท่านเซอร์บ็อบบี้ ชาร์ลตัน ศูนย์หน้า ของทีมฟุตบอลอังกฤษ เช่นกัน ผู้เล่นในดิวิชั่นของอังกฤษ จะมีรายได้ปีหนึ่งประมาณ 20,000,000 บาท ในอเมริกาใต้นักฟุตบอลที่มีชื่อเสียงที่หารายได้ดีด้วยการเล่นฟุตบอล สามารถเปลี่ยนฐานะได้อย่างรวดเร็ว เช่น นายเปเล่ ราชาไข่มุกค่าของบราซิล นักฟุตบอลที่มีชื่อเสียงที่สุดในโลก สามารถเปลี่ยนฐานะจากเด็กเลี้ยงแกะเป็นมหาเศรษฐีและเป็นบุคคลสำคัญของประเทศจากการยกย่องของประชาชนชาวบราซิล

ในทวีปเอเชีย การพัฒนาการของกีฬาฟุตบอลกำลังดำเนินไปสู่การแข่งขันฟุตบอลแบบอาชีพมากขึ้น เช่น ในประเทศเกาหลี ประเทศญี่ปุ่น และประเทศมาเลเซีย ทั้งสามประเทศได้ติดต่อ นำเอานักฟุตบอลทีมชาติไทยเข้าไปร่วมทีมแข่งขันด้วยค่าตอบแทนอย่างงดงาม ในประเทศญี่ปุ่น ได้จ้างนัก ฟุตบอลทีมชาติไทยไปร่วมทีมสโมสรมาลีสึชิชิตะ ด้วยเงินเดือน ๆ ละประมาณ 100,000 บาท และประเทศมาเลเซีย สโมสรปาหัง ได้จ้าง บิยะพงษ์ ผิวอ่อน วิฑูรย์ กิจมงคลศักดิ์ และอรรถพล บุษปาคม ด้วยเงินเดือน ๆ ละประมาณ 80,000 บาท ถึง 100,000 บาท จากการพัฒนาการฟุตบอลสมัครเล่นมาเป็นฟุตบอลอาชีพนั้น สามารถทำให้กีฬาฟุตบอลได้พัฒนาอย่างรวดเร็ว เพราะนักกีฬาจะทุ่มเทในการฝึกซ้อมเป็นเสมือนหนึ่งอาชีพที่ตนเองจะต้องทำงานอยู่ทุกวันและเล่นให้ได้ดีที่สุดเพื่อค่าตอบแทน

วรศักดิ์ เนียรชอบ (2532) กล่าวว่า การที่มาตรฐานการกีฬาของไทยเราไม่มีการพัฒนาเท่าที่ควรนั้น สาเหตุที่สำคัญอย่างหนึ่งนั้นอาจจะเป็นเพราะว่าเราขาดกระบวนการ การเพาะนักกีฬาควบคู่ไปกับการแข่งขันกีฬา

หรือจะพูดอีกนัยหนึ่งว่า เราขาดการส่งเสริมให้ประชาชนพลเมืองได้มีการเรียนรู้ ได้ฝึกหัด ได้เล่น และได้แข่งขันกีฬาอย่างกว้างขวาง จึงทำให้ไม่สามารถที่จะคัดนักกีฬาจากจำนวนประชากรที่มาก ๆ อย่างเพียงพอนั่นเอง

ดังนั้น จึงเป็นธรรมดาที่ว่าเมื่อฐานการเล่นกีฬาไม่ดี ไม่กว้างขวางพอ ฐานนั้นก็ย่อมจะไม่สามารถที่จะรองรับยอดที่สูงได้ ฉะนั้น ประเด็นที่สำคัญอันแรกในการที่จะพัฒนาการกีฬานั้น ควรจะได้ส่งเสริมให้ประชาชนพลเมืองได้มีโอกาสเรียนรู้ ได้ฝึกหัด ได้เล่น และได้แข่งขันกีฬาในวิธีการที่ดีที่สุดที่ถูกต้องโดยกว้างขวาง และทั่วถึงกันให้มากที่สุด วิธีการที่จะส่งเสริมที่สามารถจะทำได้โดยง่ายโดยที่รัฐบาลไม่ต้องลงทุนลงแรงอะไรเพิ่มขึ้นอีกมากมายนัก อย่างหนึ่งก็คือ การเริ่มจากนักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญมากนี้ ด้วยการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนพลศึกษาและกีฬาที่ดีในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ ได้ฝึกหัด ได้เล่น และได้แข่งขันกีฬาในวิธีการที่ถูกต้องอย่างทั่วถึงกันทุกคน ทุกโรงเรียนทั่วประเทศ เป็นอันดับแรก การจัดให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในโปรแกรมพลศึกษาและกีฬาอย่างทั่วถึงกันนี้จะเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนที่จะเติบโตเป็นพลเมืองของชาติในอนาคต ได้เป็นผู้ที่มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีสุขภาพและพละนาถัยสมบูรณ์ มีน้ำใจนักกีฬา และมีระเบียบวินัย

สุชาติ มุกข์กันท์ (2516) ได้กล่าวว่า อีกประการหนึ่ง การที่จะได้นักฟุตบอลที่มีความสามารถสูงนั้น ก็ต้องมีการปูพื้นฐานที่ดีในโรงเรียนหรือสมาคมหรือศูนย์เยาวชนต่าง ๆ โดยมีผู้ฝึกสอนที่มีความรู้ไปทำการฝึกสอน เมื่อมีนักฟุตบอลมาก ๆ ก็เปิดโอกาสให้เขาเหล่านั้นรับการคัดเลือกเพื่อเป็นตัวแทนของประเทศ แต่เท่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ กีฬาฟุตบอลยังขาดผู้ฝึกสอนที่ชำนาญอีกมาก ผู้ที่มีโอกาสได้เรียนและฝึกอย่างถูกต้องนั้นจะเป็นผู้ที่อยู่ในกรุงเทพฯ เป็นส่วนใหญ่ และผู้ที่มีอำนาจในการคัดเลือกตัวทีมชาตินั้นก็ไม่ใช่ผู้ฝึกสอน มักจะเป็นบุคคลอื่นที่สนใจ และผู้ฝึกสอนที่ได้รับการเลือกให้เป็นผู้ฝึกสอนก็ผลัดเปลี่ยนกันไปอยู่เสมอ

อรุณ ชื่นตา (2527) ได้กล่าวว่า ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับแล้วว่าสิ่งที่สำคัญที่ใช้เป็นเครื่องวัดความสามารถของการเล่นฟุตบอลคือ ชัยชนะที่ได้จากการทำประตู ซึ่งเป็นผลมาจากการประสานงานในการเล่นเป็นทีมอย่างยอดเยี่ยม อันสืบเนื่องมาจากพื้นฐานของการมีทักษะในการเล่นที่ดี เช่น การเลี้ยงลูกบอล การหยุดลูกบอล การโหม่งลูกบอล การส่งลูกในลักษณะต่าง ๆ ด้วยความแม่นยำ

ประวิทย์ ไชยสาม (2525) ได้กล่าวว่า เทคนิคส่วนบุคคลของผู้เล่นเกิดขึ้นจากการฝึกขั้นพื้นฐานนั่นเอง ผู้เล่นจะต้องหมั่นฝึกท่าทางเบื้องต้นของการเล่น การใช้เท้าจนสามารถนำเอาไปใช้ได้อย่างอัตโนมัติ เมื่อร่างกายได้รับการฝึกมาอย่างเพียงพอ ย่อมก่อให้เกิดทักษะและประสิทธิภาพของร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม ตลอดจนการเป็นนักฟุตบอลที่ดี เคารพต่อกฎกติกา จะทำให้ประสบความสำเร็จในการเล่นฟุตบอล ตลอดจนรู้จักนำเอาสิ่งที่ติงามไปปฏิบัติตนในสังคม อันจะเป็นแบบอย่างที่ดีของเยาวชนของประเทศต่อไป

วีระศักดิ์ ปรีชาสุปัญญา (2526) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของโค้ช ผู้จัดการทีม นักฟุตบอลทีมชาติ และครูพลศึกษา เกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการเล่นฟุตบอล ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก ด้านงบประมาณ และการบริหาร ด้านสมรรถภาพทางกายของนักฟุตบอล ด้านสภาพความพร้อมของจิตใจ ด้านทักษะความสามารถเฉพาะตัว และด้านความสัมพันธ์ในการเล่นเป็นทีม เป็นองค์ประกอบและมีอิทธิพลมากต่อประสิทธิภาพในการเล่นฟุตบอล

ปรีชา เผือกขวัญดี (2531) ได้กล่าวว่า เมื่อสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ต้องรับภาระในการสร้างทีมฟุตบอลทีมชาติไทย เพื่อให้มีมาตรฐานจำเป็นต้องคำนึงถึงผู้ฝึกสอน โดย

เฉพาะอย่างยิ่งคุณลักษณะของการเป็นผู้ฝึกสอนฟุตบอลทีมชาติไทย ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่จะมีผลต่อความสำเร็จ

ปานทอง สมุทรประภูมิ (2532) ได้กล่าวว่า การที่จะพัฒนาฟุตบอลของชาติไทยให้มีมาตรฐานที่ดี และมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องมีการวางแผนทั้งในระยะสั้นและระยะยาวอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งแนวทางการพัฒนาฟุตบอลลอาชีพในอนาคตด้วย

โครงการพัฒนาฟุตบอลของชาติไทยระยะสั้น ได้แก่ การทำปรับปรุงทีมชาติ โดยการคัดเลือกนักฟุตบอลชุดใหม่ ขึ้นมาแทนชุดเก่า และปรับปรุงคุณภาพของนักฟุตบอลให้มีประสิทธิภาพ ประสบสัมฤทธิ์ผลในการแข่งขันยิ่งขึ้น

โครงการพัฒนาฟุตบอลของชาติไทยระยะยาว ได้แก่ การสร้างทีมระดับเยาวชนอย่างจริงจังต่อเนื่อง โดยสร้างทีมของสมาคมฟุตบอล แบ่งเป็นระดับอายุ คือ 16, 18, 20 และ 23 ปี

นอกจากนี้ สตีฟ โค้ชทีมชาติของสมาคมฟุตบอลจะมีรูปแบบการสร้างทีมไปในทางเดียวอย่างต่อเนื่อง พร้อมกับเชิญโค้ชสโมสรใหญ่ ๆ ทั้งหมดในประเทศไทยมาร่วมประชุมเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการสร้างทีมฟุตบอลต่อไป

งานวิจัยในต่างประเทศ

คณะกรรมการเทคนิคสหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติ (FIFA 1956) ได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาฟุตบอลว่า นักฟุตบอลจะต้องพัฒนาความสามารถเฉพาะตัวของตนเองให้สูงขึ้น ซึ่งประกอบด้วยทักษะ สมรรถภาพ แทคติก สิ่งเหล่านี้จะได้จากประสบการณ์ในการแข่งขันฟุตบอลระดับโลกอย่างมาก และควรจะได้เน้นถึงเรื่องเกี่ยวกับความพร้อมด้านจิตใจ ของนักฟุตบอล และสิ่งที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ ระเบียบวินัย

วอลเตอร์ (Walter อ้างถึง FIFA, 1988) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายใหม่ของสหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติได้วางโปรแกรมในการพัฒนาฟุตบอลสำหรับเด็กและเยาวชนไว้เพื่อเป็นพื้นฐานในการเล่นฟุตบอลสำหรับเด็กและเยาวชนสู่การแข่งขันฟุตบอลระดับนานาชาติ โดยการสอนเป็นขั้นตอนทีละขั้น โดยแบ่งอายุเด็กออกเป็นกลุ่ม กลุ่ม 6 ปี กลุ่ม 8 ปี ถึงกลุ่ม 20 ปี ถ้าทำได้ในลักษณะนี้ สามารถคาด

การล่วงหน้าได้เลยว่า ฟุตบอลในประเทศนั้นจะพัฒนาอย่างมีแบบแผนและจะประสบความสำเร็จในระดับฟุตบอลเยาวชนโลก และการแข่งขันฟุตบอลโลกต่อไป

มารอสเก้ (Marotzke อ้างถึง FIFA, 1983) ได้กล่าวว่า การพัฒนาฟุตบอลไปสู่ระดับสูงสุดได้นั้น หมายถึง การได้เข้าร่วมแข่งขันฟุตบอลโลก ในประเทศต่าง ๆ ได้ให้ความสำคัญในการที่จะพัฒนานักฟุตบอลในระดับเยาวชนเพื่อปูพื้นฐานความสามารถให้กับนักฟุตบอลระดับเยาวชนก่อน และจากความสำเร็จในการแข่งขันในระดับเยาวชนจะเป็นหนทางนำไปสู่ความสำเร็จในขั้นต่อไป สิ่งหนึ่งที่จะให้ทีมประสบความสำเร็จก็คือ การบริหารงานในทีมอย่างมีประสิทธิภาพ

โอกิลวี และทุกโก (Ogilvie and Tutko, 1970) ได้ทำการศึกษาลักษณะบุคลิกภาพของผู้ฝึกสอน โดยได้เสนอแนะว่า ผู้ฝึกสอนที่มีความก้าวร้าว มักจะเลือกผู้เล่นที่มีความก้าวร้าวด้วย และผู้ฝึกสอนที่มีลักษณะแนวความคิดแบบเก่าหรือโบราณจะไม่ยอมเปลี่ยนแปลงอะไร (Conservative Coach) และมีแนวโน้มที่จะเลือกหาตัวนักกีฬาที่มีลักษณะแบบเดียวกัน โอกิลวี และทุกโก ยังได้สรุปว่า ผู้ฝึกสอนจะทำงานประสบความสำเร็จและทำงานได้ดีที่สุด กับผู้เล่นที่บุคลิกลักษณะหลายประการคล้ายคลึงกับตนเอง ในสถานการณ์ของการสอนที่มีแบบอย่างเดียวกันกับผู้ฝึกสอนและผู้ฝึกสอนจำนวนไม่น้อยที่สามารถทำงานประสบความสำเร็จกับนักกีฬาซึ่งมีบุคลิกลักษณะแตกต่างไปจากบุคลิกภาพของตนเอง ลักษณะการเปลี่ยนแปลงทั้งหลายจะเป็นไปตามระยะเวลา แต่ไม่แน่นอนเสมอไป ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ฝึกสอนกับนักกีฬา โอกิลวีและทุกโก ได้แยกผู้ฝึกสอนออกเป็นกลุ่มตามบุคลิกลักษณะ ดังนี้

1. ชอบใช้อำนาจเด็ดขาด
2. สุขภาพเรียบร้อย
3. เคร่งเครียด
4. ปล่อยตามสบาย
5. ยึดถือผลประโยชน์ส่วนตัว

เซาเดอร์ (Saunders, 1974) กล่าวว่า ฟุตบอลเป็นการเล่นที่ใช้ความรวดเร็วอย่างยิ่ง และต้องการทักษะต่าง ๆ รวมทั้งความอดทน ความแข็งแรง นักฟุตบอลที่ดีจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องฝึกทักษะต่าง ๆ เหล่านี้ให้ถูกต้อง โดยการใช้เวลาในการฝึกซ้อมเป็นเวลานานพอสมควร และมีความตั้งใจจริงในการฝึก นอกจากนั้นการวิ่งอย่างรวดเร็ว การหยุดวิ่ง การกลับตัวขณะที่ครอบครองบอล จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้เวลาและความอดทนของขาเท้า ๆ กับทักษะต่าง ๆ